

زور آزمایی مافیای بازار بادستگاه‌های نظارتی

یک دانه برنج ایرانی ۱۰۰ریال ارزش پیدا کرده است! حبوبات نیز قابل محاسبه دانه‌ای است!

با وجود تثبیت نرخ ارز، قیمت کالاهای اساسی روز به روز بالاتر می‌روند. مافیای بازار با راحتی قیمت‌ها را دستکاری کرده‌اند و دولت باید با اقدام‌های جدی تر از انحصار گرایان بازار پرده بردارد

برای افزایش قیمت کالاها در گذشته بسیاری به نرخ دلار به عنوان دلیل اصلی اشاره می‌کردند. با افزایش قیمت ارز، قیمت محصولات وارداتی نیز به طور طبیعی بالا می‌رفت و به دنبال آن بسیاری از اقلام ضروری مردم گران می‌شدند، اما اکنون که نرخ ارز تثبیت شده و نوسانات آن کمتر از گذشته است، همچنان شاهد افزایش قیمت‌های غیرمنتظره‌ای در بازار هستیم. برنج، گوشت، شکر، حبوبات و سایر اقلام سفره مردم، در حالی که هیچ‌گونه تغییر چشمگیری در نرخ ارز رخ نداده است، روز به روز گران‌تر می‌شوند. به‌طوری که با برنج کیلویی ۲۵۰ هزار تومان هر دانه آن ۱۰۰ریال بلکه بیشتر ارزش پیدا کرده است! این وضعیت به وضوح نشان می‌دهد مشکل اصلی نه در ارز، بلکه در جایی دیگر است. ریشه این گرانی‌ها را باید در «مافیا» جست‌وجو کرد. مافیا اینجا به معنای یک شبکه پیچیده از سودگران و دلالان است که بازار را در دست گرفته‌اند و به راحتی می‌توانند قیمت‌ها را دستکاری کنند. این افراد که در پشت پرده و در قالب بنگداران، انبارداران و واسطه‌ها فعالیت می‌کنند، تصمیم می‌گیرند که چه زمانی کالایی به بازار بیاید و چه زمانی آن را از دسترس مصرف‌کنندگان خارج کنند. در واقع، این دلالان و محترکان هستند که تعیین می‌کنند چه کالاهایی گران شوند و چه کالاهایی در دسترس نباشند، نه عواملی مانند تقاضا یا تولید. در این شرایط، دولت باید با همه توان به مبارزه با این مافیا پرد و برای مقابله با احتکار و دلالی‌های سازمان‌یافته، راهکارهای شفاف و قوی در نظر بگیرد. نهادهای نظارتی باید با جدیت بیشتری وارد عمل شوند تا جلوی این قبیل سوءاستفاده‌ها گرفته شود و بازار به تعادل برسد. ادامه روند فعلی به هیچ عنوان قابل قبول نیست و مردم نیازمند اقدام عملی و فوری دولت هستند.

با اینکه در ایام جنگ تحمیلی رژیم صهیونیستی به ایران، وزارت جهاد کشاورزی تالش کرد قیمت کالاهای مصرفی مردم را متعادل نگه دارد و با افزایش توزیع کمبودی ایجاد نشد اما در هفته‌های گذشته به‌طور باورنکردنی قیمت برخی اقلام سفره مردم گران شد. از برنج ۳۵۰ هزار تومانی گرفته تا گوشت گوسفند ۹۰۰ هزار تومانی، تخم مرغ، آب معدنی، میوه و سبزی، حبوبات، قند، شکر و... همگی با رشد عجیب قیمتی روبه‌رو شده‌اند. متأسفانه با کاهش نظارت‌های وزارت جهاد و سایر نهادهای نظارتی دلالان و محترکان کالاهای سفره مردم را به اسارت گرفتند و شاهد احتکار سازمان یافته برخی سوداگران هستیم. به‌گفته یکی از مسئولان سازمان حمایت برخی انبارها تا ۲۵ درصد بیش از سقف مجاز، کالا ذخیره کرده‌اند و عرضه نمی‌کنند. هرچند وزیر جهاد کشاورزی در بازدیدهایی از مراکز توزیع تالش می‌کند در میدان باشد اما بازار همچنان منتظر اقدامات عملی و شفاف برای مهار بحران است. به نظر می‌رسد مسئله فراتر از کنترل میدانی است.

ما با زنجیره‌ای معیوب، احتکار، ارز ناکافی و نظارت‌های مقطعی مواجهیم و نیاز به تحول سیستمی داریم. با آغاز جنگ اسرائیل علیه ایران، اگرچه اتفاقات مثبتی در چرخه تولید و توزیع رقم خورد اما افزایش مصرف در برخی کالاها و همچنین سوءاستفاده دلالان از شرایط سبب افزایش قیمت شد. احتکاری که حتی وزیر جهاد کشاورزی نیز به آن اشاره کرد، به گفته یک مقام مسئول در سازمان حمایت «برخی انبارها تا ۲۵ درصد بیش از سقف مجاز، کالا ذخیره کرده‌اند و عرضه نمی‌کنند». متأسفانه در هفته‌های گذشته سوداگران با عرضه قطره چکانی کالاهای ضروری سفره مردم از آن برج،

مرکزی به کندی پیش می‌رود.»

■ **زورنمایی از برنج ۳۵۰هزار تومانی**

دو مارانی که میان بنگداران برنج برای افزایش قیمت

برنج ایرانی و خارجی به راه افتاده است حتی خبر واردات ۶۰۰هزار تنی برنج را نیز خنثی کرد. در یک‌ماه اخیر به طور عجیبی قیمت برنج با عبور از ۳۰۰ هزار تومان به ۳۵۰ هزار تومان با بیشتر رسیده است. فعالان بازار معتقدند روند نهادهای نیز با مشکل روبه‌رو شده است. بسیاری از تجار، کالاباشان را به گمراه رسانده‌اند، اما به دلیل نبود ارز نیمايي با تخصیص دیر هنگام، امکان ترخیص ندارند. یکی از اعضای واردکنندگان نهادهای دامی می‌گوید: «در حال حاضر ۱۰ کشتی نهاده در بندر روی کشتی است و روزانه ۳۰۰ هزار دلار دموراز می‌گیرد و تخصیص ارز از سوی بانک

متوقف شده است و قراردادی با اتحادیه دامداران امضا شده تا تأمین گوشت با مشکل مواجه نشود. بعد از این تصمیمات عرضه گوشت تنظیم بازار در فروشگاه‌های زنجیره‌ای تقریباً به صفر رسید و قیمت گوشت حدود دو هفته ثابت ماند، اما بعد از جنگ تحمیلی رژیم صهیونیستی و افزایش تقاضا قیمت‌ها روند صعودی گرفت و در روزهای گذشته قیمت یک کیلو گوشت گوسفندی به ۸۷۰ تا ۹۰۰ هزار تومان افزایش یافت. بدیهی است با بالا رفتن تقاضا در ایام پسا جنگ و دهه اول محرم قیمت گوشت روند صعودی خود را آغاز کرده و تا زمانی که دولت عرضه را بالا نبرد قیمت‌ها ممکن است از یک میلیون تومان نیز عبور کند. سایر اقلام مانند حبوبات، قند، شکر و جای نیز با افزایش قیمت‌ها روبه‌رو شده‌اند و آنجایی که تنظیم بازار این اقلام در دست بخش خصوصی است روند صعودی قیمت‌ها فقط با نظارت‌های ضربتی تعزیرات و سازمان حمایت متوقف می‌شود.

■ **راهکارهای ضروری برای مهار گرانی**

وزارت جهاد کشاورزی پیش از این وعده داده بود با راهاندازی سامانه سراسری رصد موجودی انبارها و افتتاح روستا بازارها در سراسر کشور زنجیره توزیع را ساماندهی خواهد کرد. با توجه به آشفتگی که سوداگران در بازار مواد غذایی و اقلام سفره مردم به راه انداختند تحقق این وعده‌ها در کمترین زمان ممکن ضروری به نظر می‌رسد. همچنین بانک مرکزی باید به‌جای رفتار قطره‌چکانی، اولویت اول خود را به تأمین ارز واردکنندگان مواد غذایی و نهادهای دامی اختصاص دهد.

هر ساعت تأخیر به افزایش قیمت در بازار منتهی می‌شود. اگرچه دولت یک میلیاد دلار برای تأمین کالاهای اساسی تخصیص داده است اما واردکنندگان می‌گویند مشکل تأمین ارز دارند. توزیع یارانه‌ای کالاهای اساسی در قالب فروشگاه‌های سیار و منطقه‌بندی شهری، فشار را از دوش طبقات پایین برمی‌دارد. طرح‌هایی مانند «فرزگاه کالای ارزان» باید از حالت تبلیغاتی به عملکردی واقعی برسد.

■ **کنترل تورم انتظاری با اطلاع‌رسانی شفاف و**

روان‌سازی بازار ارز

ایهام در آینده، موتور اصلی تورم انتظاری است. سیاستگذاران باید با ارائه تقویم دقیق تأمین و توزیع کالا و اطمینان بخشی درباره وضعیت ذخائر، فضای روانی بازار را کنترل کنند. بازار این روزها بیشتر از سیاستگذاری نیازمند اقدام است؛ اقدامی که از گمراه تا انباراز خرده‌فروشی تا رسانه را درگیر کند. تا زمانی که ارز در صف تخصیص مانده است، انبارها لبریز از کالای احتکار شده و مردم در صف خرید با قیمت‌های نجومی هستند، نمی‌توان از ثبات سخن گفت، زمان برای جبران کوتاه است.

رشدآوری ایران

آنکه دولت حجم بالایی برنج خارجی وارد بازار کند و همزمان نظارت بر عرضه و قیمت‌های بنگداران افزایش یابد.»

فعالان بازار دلیل افزایش قیمت‌های عجیب برنج را فعالیت دلالان می‌دانند و معتقدند در حال حاضر برنج ایرانی و خارجی در انبارها موجود است، اما به دلیل افزایش تقاضا عرضه قطره چکانی و قیمت‌ها گران شده است. از این رو تا زمانی که وزارت جهاد کشاورزی تصمیم عاجلی برای تأمین ارز واردات برنج و نهاده‌ها نگیرد و به جای وعده واردات ۶۰۰هزار تنی برنج در آینده بازار را برنج اشباع نکند قیمت‌ها کاهش نخواهد یافت.

■ **گوشت قرمز ۸۷۰تا ۹۰۰هزار تومان**

وزارت جهاد کشاورزی در خرداد ماه اعلام کرد واردات گوشت

۶۶هزار تومان دارد نیز با قیمت ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان به فروش می‌رسد. در حال حاضر ارزان‌ترین برنج داخلی برنج انبربو ۲۲۵ تا ۲۵۰ هزار تومان و گران‌ترین برنج کشت دوم فریدون کنار به قیمت ۳۴۵ تا ۳۸۰ هزار تومان به فروش می‌رسد. فروشگاه‌های اینترنتی نیز با قیمت‌های فضایی به افزایش قیمت برنج دامن زده‌اند.

رئیس اتحادیه بنگداران مواد غذایی در باره وضعیت قیمت برنج می‌گوید: «انتظار می‌رود طی ۲۰ تا ۴۰ روز آینده بازار به تعادل برسد. تا آن زمان، مردم ناچارند با قیمت‌های بالا خرید کنند، مگر اینکه طرح‌های حمایتی جایگزین نشود». رضا کنگری می‌افزاید: «تصور اینکه با ورود برنج تازه به بازار قیمت‌ها از رکورد ۳۰۰ هزار تومانی پایین‌تر بیاید دور از ذهن است. مگر

گفت و گوی «جوان» با منصور علیمردانی و احمد آریایی نژاد، نمایندگان مجلس شورای اسلامی

صرفه‌جویی ۲۰میلیارد دلاری با توسعه نیروگاه‌های خورشیدی

کند، آسیب به نیروگاه‌های متمرکز می‌تواند برق یک منطقه وسیع را از کار بیندازد، اما در مدل پراکنده خورشیدی فقط بخش کوچکی آسیب می‌بیند و سیستم کلی همچنان به کار خود ادامه می‌دهد.

علیمردانی افزود: بر اساس مطالعات انجام گرفته، ایران این ظرفیت را دارد که حدود ۹۶ هزار مگاوات برق خورشیدی تولید کند آن هم بدون آنکه آسیبی به زمین‌های کشاورزی وارد شود. این عدد بر مبنای میزان تابش خورشید، شرایط اقلیمی و سطح قابل استفاده محاسبه شده است و نشان می‌دهد کشور ما می‌تواند به یک قطب بزرگ انرژی تجدیدپذیر در منطقه تبدیل شود.

وی افزود: در حال حاضر، کن نیاز مصرف برق کشور چیزی حدود ۸۰ هزار مگاوات است. اگر بتوانیم بخش قابل توجهی از این نیاز را از طریق خورشیدی تأمین کنیم، آن‌گاه دیگر نیازی به مصرف گاز در نیروگاه‌ها نخواهد بود و گاز طبیعی می‌تواند صرف صادرات، توسعه پتروشیمی یا حتی تأمین نیازهای بخش خانگی صنعتی شود. نماینده مجلس با تأکید بر ضرورت هم‌افزایی میان دولت و بخش خصوصی گفت: سرمایه‌گذاران داخلی و حتی خارجی برای ورود به این حوزه آمادگی دارند، اما باید زیرساخت‌های حقوقی، اجرائی و حمایتی از سوی دولت فراهم شود. ما نباید از قطار انرژی عقب بمانیم. اگر امروز تصمیم نگیریم، فردا ناچار به پرداخت هزینه‌های بیشتر خواهیم بود چه از نظر مالی و چه از نظر زیست‌محیطی و امنیتی.

وی یادآور شد: یکی از پیامدهای مثبت توسعه خورشیدی، برقی‌سازی خدمات شهری و حمل‌ونقل است. اگر بتوانیم

توسعه نیروگاه‌های خورشیدی، راهبردی حیاتی برای تقویت امنیت

انرژی کشور و کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی است. با جایگزینی تدریجی برق حرارتی با انرژی خورشیدی می‌توان سالانه تا ۲۰میلیارد دلار از مصرف گاز در نیروگاه‌ها صرفه‌جویی کرد؛ منابعی که به‌جای سوختن می‌توانند صرف توسعه زیرساخت‌های عمرانی، آموزش، بهداشت و پیشرفت فناوری در کشور شوند. این مسیر نه تنها اقتصادی و زیست‌محیطی است، بلکه در شرایط بحران و تهدید نیز با پراکندگی نیروگاه‌ها پایداری شبکه برق را تضمین می‌کند.

در شرایطی که کشور با ناترازی انرژی، افزایش فشار بر منابع فسیلی و تهدیدات فراینده امنیتی روبه‌روست، نگاه به انرژی‌های تجدیدپذیر به‌عنوان یک راهبرد اقتصادی، اجتماعی و امنیتی بیش از گذشته اهمیت یافته است. توسعه نیروگاه‌های خورشیدی، بادی، نه تنها به کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و آلودگی زیست‌محیطی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند زمینه‌ساز اشتغال، درآمدزایی برای خانوارها و ایجاد زیرساختی مقاوم در برابر بحران‌ها باشد. در همین زمینه، منصور علیمردانی، نماینده مجلس شورای اسلامی و احمد آریایی‌نژاد، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «جوان» ضمن بررسی ابعاد راهبردی انرژی تجدیدپذیر، بر ضرورت حمایت دولتی، مشارکت خانوارها و رویکرد عدالت‌محور در توسعه این نوع انرژی تأکید کردند.

■ **پراکندگی نیروگاه‌های تجدیدپذیر نقطه قوت است** منصور علیمردانی، نماینده مجلس شورای اسلامی با اشاره به اهمیت راهبردی توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر در کشور گفت: در برنامه هفتم، توسعه، موضوع افزایش تولید برق از منابع تجدیدپذیر به‌عنوان یک محور اصلی در نظر گرفته شده است و این امر باید با جدیت دنبال شود. تجربه جهانی و حتی اقتضات داخلی ما نشان می‌دهد استفاده از انرژی خورشیدی و بادی نه تنها به سود محیط زیست و سلامت جامعه است، بلکه از نظر امنیتی نیز مزیت‌های قابل توجهی دارد.

وی با مقایسه بین ساختار نیروگاه‌های حرارتی و خورشیدی خاطرنشان کرد: برای مثال یک نیروگاه حرارتی می‌تواند در فضایی حدود دو تا سه هکتار تا ۲ هزار و ۵۰۰ مگاوات برق تولید کند، در حالی که نیروگاه‌های خورشیدی پراکنده هستند و همین پراکندگی یک نقطه قوت در شرایط بحرانی به‌ویژه جنگ محسوب می‌شود. اگر دشمن به تأسیسات برق حمله

خوروهای برقی را جایگزین خودروهای بنزینی و گرمایش و سرمایش منازل را با برق خورشیدی تأمین کنیم، وابستگی به سوخت‌های فسیلی به حداقل می‌رسد. این یعنی کاهش آلودگی صرفه‌جویی در مصرف منابع ایجاد زیرساختی پایدار برای نسل‌های آینده.

علیمردانی با اشاره به هزینه‌های فعلی تولید برق در کشور تصریح کرد: در حال حاضر ما سالانه حدود ۲۰میلیارد دلار گاز طبیعی را برای تولید برق در نیروگاه‌های حرارتی مصرف می‌کنیم. البته این رقم بر اساس قیمت جهانی و نرخ فوب خلیج فارس محاسبه شده است. عددی بسیار قابل توجه که متأسفانه در شرایط فعلی به‌جای آنکه از محل صادرات گاز حاصل شود، صرف مصرف داخلی در نیروگاه‌ها می‌شود. به‌جای این هزینه می‌توان منابع رایج سمت توسعه زیرساخت‌های کشور هدایت کرد: از حمل‌ونقل گرفته تا آموزش، سلامت و پژوهش. وی تأکید کرد: مسیر آینده، مسیر انرژی‌های پاک است. اگر امروز در این مسیر سرمایه‌گذاری کنیم، فردای مطمئن‌تری خواهیم داشت، چه برای پایداری شبکه برق، چه برای امنیت ملی، چه برای سلامت محیط زیست و چه برای درآمدزایی از صادرات انرژی. مجلس آمادگی دارد حمایت‌های قانونی لازم را فراهم کند اما این مسیر بدون عزم دولت و مشارکت بخش خصوصی به مقصد نخواهد رسید.

این نماینده مجلس در پایان خاطرنشان کرد: به‌طور خلاصه توسعه نیروگاه‌های خورشیدی، راهبردی حیاتی برای تقویت امنیت انرژی کشور و کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی است. با جایگزینی تدریجی برق حرارتی با انرژی خورشیدی می‌توان سالانه تا ۲۰میلیارد دلار از مصرف گاز در نیروگاه‌ها

منصور علیمردانی
نماینده مجلس

با جایگزینی تدریجی برق حرارتی با انرژی خورشیدی می‌توان سالانه تا ۲۰میلیارد دلار از مصرف گاز در نیروگاه‌ها صرفه‌جویی کرد منابعی که به‌جای سوختن می‌توانند صرف توسعه زیرساخت‌های عمرانی، آموزش، بهداشت و پیشرفت فناوری در کشور شوند

وی ادامه داد: امروز حتی در کشورهای منطقه مانند عربستان، ترکیه و امارات، سرمایه‌گذاری‌های میلیارد دلاری روی انرژی خورشیدی انجام شده است. ما هم باید همین مسیر را برویم، اما با یک تفاوت مهم، مسا باید مردم را وارد اِسن بازی کنیم، خانواده ایرانی باید احساس کند اگر پنل خورشیدی نصب می‌کند، نه تنها به کشور کمک می‌کند، بلکه برای خودش هم در آمد ایجاد می‌شود.

نماینده مجلس با انتقاد از ضعف در زیرساخت‌های حمایتی افزود: ما نیاز به یک برنامه ملی برای توسعه انرژی خورشیدی خانگی داریم. دولت می‌تواند وام بدهد، تضمین خرید برق را تقویت کند و شرکت‌های دانش‌بنیان را در تولید تجهیزات بومی حمایت کند. اگر کار را نکنیم، از قافله عقب می‌مانیم. در حالی که می‌توانیم صادرکننده فناوری و برق پاک باشیم. آریایی‌نژاد در پایان گفت: انرژی تجدیدپذیر فقط یک موضوع زیست‌محیطی نیست، بلکه موضوعی راهبردی، امنیتی، اجتماعی و اقتصادی است. اگر ما امروز به‌درستی در این مسیر سرمایه‌گذاری نکنیم، فردا مجبور خواهیم شد هزینه‌ای چندبرابر برای جبران عقب‌ماندگی‌ها بپردازیم. آینده انرژی ایران به جای آنکه تنها در اعماق چاه‌های نفت جست‌وجو شود، می‌تواند بر تابش خورشید و پام خانه‌های مردم بنا شود. وی افزود: به‌طور خلاصه با گسترش پنل‌های خورشیدی در منازل هم پایداری انرژی در برابر تهدیدات تقویت می‌شود و هم خانواده‌ها در محل فروش برق به شبکه به در آمد پایدار دست می‌یابند.

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس افزود: در حوزه سلامت ما بارها مشاهده کرده‌ایم که نبود برق در مناطق محروم چه آسیبی به درمان، زایمان، واکسیناسیون و نگهداری نوزاد می‌کند. وقتی یکی خانه یا مرکز درمانی کوچک باشد، دشمن نمی‌تواند با حمله به یک نقطه خاص، شبکه برق کشور را مختل کند. نیروگاه کوچک، خانگی یا روستایی در شرایط جنگی مانند یک سنگ انرژی عمل می‌کند.

آریایی‌نژاد با اشاره به ظرفیت اقلیمی کشور برای تولید انرژی تجدیدپذیر تصریح کرد: ایران از نظر تابش خورشید، یکی از ۱۰ کشور برتر دنیاست. بیش از ۳۰۰ روز آفتابی در سال داریم. برآوردها نشان می‌دهد می‌توانیم تا ۹۶ هزار مگاوات برق خورشیدی تولید کنیم بدون اینکه حتی یک متر از زمین کشاورزی را از دست بدهیم. چرا این فرصت طلایی را رها کنیم؟ چرا در حالی که دنیا به سمت تجدیدپذیر می‌رود، ما همچنان گاز می‌سوزانیم و بنزین وارد می‌کنیم؟